

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Arbets- och näringsministeriet
Avdelningen för sysselsättning och fungerande marknader

27.10.2020

ARBETSFÖRMEDLINGSSTATISTIKENS KVALITETSBESKRIVNING

Gjord av:

Arbets- och näringsministeriet

1. Statistikernas relevans

1.1 Datinnehåll och användningsändamål

Arbetsförmedlingsstatistiken innehåller viktiga data om arbetssökande som registrerats vid arbets- och näringsbyråerna (TE-byråerna), speciellt om arbetslösa arbetssökande, arbetskraftspolitisk service och lediga arbetsplatser. Grupperna med arbetssökande beskrivs med antalet personer liksom också antalet deltagare i arbetskraftspolitisk service. De lediga arbetsplatserna är lika med antalet lediga arbetsplatser som finns anmälda hos TE-byrån vid granskningsögonblicket. Arbetslösa personer skall registrera sig vid TE-byrån som arbetslösa arbetssökande för att få utkomstskydd för arbetslösa. I siffrorna ingår också kunderna inom kommunförsöket.

StatFin och Sysselsättningsöversikt innehåller centrala arbetsförmedlingsstatistiska uppgifter om arbetssökande, arbetslösa arbetssökande, och lediga arbetsplatser. Arbetssökandena statistikförs bl.a. enligt arbetssökandegrupp. Om de arbetslösa arbetssökandena finns mycket information enligt verksamhetsområde, utbildning och yrke, åldersgrupp, kön, närings-, trafik- och miljöcentralens område och arbetslöshetens varaktighet. Likaså är de lediga arbetsplatserna statistikförda enligt region, yrkesgrupp och verksamhetsområde. Dessutom antalet arbetsförmedlingar som skett under månaden är till hands.

Arbetsförmedlingsstatistikens syfte är i första hand att fungera som ett instrument för uppföljning och mätning av arbets- och näringsförvaltningens verksamhet. Dess uppgifter utnyttjas då man utvecklar den betjäning och det antal betjäningar som kundgrupperna behöver. Dessutom utnyttjas arbetsförmedlingsstatistikens uppgifter på ett omfattande sätt inom forskning, den offentliga förvaltningen och de kretsar som följer med arbetsmarknaden. Förhoppningvis intresserar den månatliga publikationen över arbetsförmedlingsstatistiken också medierna, organisationerna och förbunden inom branschen samt privata medborgare.

Enligt statsrådets reglemente ingår det i arbets- och näringsministeriets eget verksamhetsområde att producera uppföljande information. Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsordning sköter en-

heten för förvaltningstjänster: statistisk produktion som är nödvändig för skötseln av arbetsförvaltningen och arbetspolitiken. Likaså sköter den om att de begrepp och klassificeringar som används i förvaltningsområdets statistikmaterial är enhetliga; den sköter också om publiceringen av statistiker, deltar i ministeriets information om sysselsättningsläget samt i verkställandet av därtill ansluten kundservice.

1.2 Statistiska begrepp, klassificeringar och material

1.2.1 Material:

Arbetsförmedlingsstatistikens material fås i sin helhet från arbets- och näringsförvaltningens kundserviceregister.

1.2.2 Statistiska begrepp

1.2.2.1 REGISTRERADE ARBETSSÖKANDE

Som arbetssökande anses i arbetsförmedlingsstatistiken person som anmäler sig som arbetssökande vid TE-byrån. De arbetssökande indelas enligt sysselsättningssituation i följande grupper:

00 = person i arbete, sysselsatt

Koden person i arbete, sysselsatt anges för sådana arbetssökande till vars arbetsgivare det betalas lönesubvention eller för vars lönekostnader som föranleds av anställningen ett statligt ämbetsverk eller en statlig inrättning har anvisats anslag (sysselsatta hos staten).

Dessutom anges koden person i arbete, sysselsatt för sådana arbetssökande som blivit företagare och som har beviljats startpeng.

01 = person i arbete, på den allmänna arbetsmarknaden

Som personer i arbete på den allmänna arbetsmarknaden räknas arbetssökande vars ordinarie arbetstid per vecka är minst 4 timmar. Koden person i arbete, på den allmänna arbetsmarknaden anges också för arbetssökande som är sysselsatta på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Som personer i arbete på den allmänna arbetsmarknaden räknas också de arbetssökande som tillfälligt är borta från arbetet på grund av sjukdom, semester, arbetstvist, väderhinder, maskiner som är ur funktion eller av någon annan liknande orsak.

Även alterneringsvikarier hör till denna grupp, om deras jobsökning är i kraft.

02 = arbetslös person

Som arbetslösa personer betraktas arbetssökande som inte har något anställningsförhållande och som inte är sysselsatta på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som inte är studerande på heltid på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Som arbetslösa betraktas också de som har ett anställningsförhållande och som är permitterade på heltid (03) eller vars ordinarie arbetstid per vecka understiger 4 timmar.

Skolelever och studerande på heltid räknas inte heller under ferieperioder som arbetslösa.

03 = permitterad person

Som permitterade personer räknas de arbetssökande som arbetsgivaren har permitterat på heltid och utan lön antingen för viss tid eller tills vidare.

De som är permitterade på heltid (03) hör enligt sin arbetsmarknadsställning till *arbetslösa personer*.

04 = person på förkortad arbetsvecka

Personen är på förkortad arbetsvecka, om arbetsgivaren har förkortat personens arbetstid per vecka och personen inte får lön för denna förkortade period. Även de som har permitterats genom att deras arbetstid per vecka eller per dag har förkortats hör till denna grupp.

Om den som är arbetssökande däremot ursprungligen med arbetsgivaren har kommit överens om att arbetet är deltidsarbete (t.ex. halvtidsarbete), används inte koden person på förkortad arbetsvecka, utan koden person i arbete (01).

05 = person som står utanför arbetskraften

Arbetssökanden anses stå utanför arbetskraften, om han eller hon uppfyller definitionen av arbetslös, men sysselsättningskoden 02 inte är ändamålsenlig utifrån en bedömning av personens situation. Sådana fall kan vara t.ex. de som avtjänar fängelsestraff, de som är i institutionsvård länge och de som fullgör sin värnplikt och som anmäler sig som arbetssökande, men kan ta emot arbete eller delta i service först efter en bestämd tid.

Även för dem som länge är borta från sitt arbete, t.ex. de som är föräldralediga eller vårdlediga, anges koden person som står utanför arbetskraften.

06 = Mottagare av arbetslöshetspension

För arbetssökande anges koden mottagare av arbetslöshetspension, när det finns ett beslut om beviljande av arbetslöshetspension. Jobsökningen avslutas inte, endast den tidigare koden (02) ändras.

07 = person i sysselsättningsfrämjande service

Denna kod anges för dem som deltar i jobbsökarträning, karriärträning, arbets- eller utbildningsprövning samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

08 = person i utbildning

Koden person i utbildning anges för de arbetssökande som är skolelever eller studerande på heltid. De som deltar i arbetskraftsutbildning, bedriver frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån samt de som bedriver frivilliga studier med integrationsstöd i enlighet med lagen om främjande av integration anges också vara personer i utbildning.

De som deltar i sysselsättningsfrämjande service (07) och i utbildning (08) hör enligt sin arbetsmarknadsställning till de arbetssökande som står *utanför arbetskraften*, liksom även de som får arbetslöshetspension (06).

Utifrån arbetsmarknadsställningen räknas som *personer i arbete* de sysselsatta (00), de som är på den allmänna arbetsmarknaden (01) samt de som är på förkortad arbetsvecka (04).

1.2.2.2 Service

Genom **service** försöker arbets- och näringsförvaltningen effektivisera arbetsmarknadens funktion och främja placering i arbete samt yrkeskompetens. Av service rapporteras i Sysselsättningsöversikten och på dessa sidor de som avbryter arbetslösheten och som därmed räknas in i aktiveringsgraden.

Sysselsättande omfattar lönesubvention, sysselsättande hos staten samt startpeng. Lönesubvention är pengar som anvisas arbetsgivaren för att anställa en arbetslös person. Subvention beviljas enligt prövning och förutsättningarna att få subvention utreds från fall till fall. Det lönesubventionerade arbetet ska främja att en arbetslös arbetssökande blir sysselsatt på den öppna arbetsmarknaden. Lönesubvention kan beviljas för arbete som utförs i arbetsavtalsförhållande eller för läroavtalsutbildning.

Startpeng kan beviljas arbetslösa arbetssökande samt icke arbetslösa personer som blir företagare på heltid bland annat från lönearbete, studier och hemarbete. Innan startpeng beviljas, utreder arbets- och näringsbyrån om företagande och startpeng är ett lämpligt sysselsättningsalternativ för sökanden.

Arbetspraktik och arbetslivsträning. Arbets- och näringsbyrån kan anvisa en ung person, som saknar yrkesutbildning och får arbetsmarknadsstöd, till arbetspraktik på en arbetsplats för att bekanta sig med arbetslivet. Arbetslivsträning är en åtgärd som motsvarar arbetspraktik för personer med yrkesutbildning eller som fyllt 25 år eller som får grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning. Man kan placera en person i arbetspraktik och i arbetslivsträning inom staten, en kommun, en samkommun, någon annan sammanslutning eller hos en privat näringsidkare. Dessa tjänster upphörde vid ingången av 2013.

Prövning omfattar arbets- och utbildningsprövningar. Arbetsprövningen är service utan anställningsförhållande som ordnas för enskilda kunder på en arbetsplats. Arbetsprövning syftar till att klarlägga den enskilda kundens alternativ för yrkesval och karriär eller att stödja kundens möjligheter att på nytt komma in på arbetsmarknaden. Arbetsprövning syftar också till att klarlägga om en bransch eller ett yrke är intressant. Vid utbildningsprövning prövar enskilda kunder ett visst utbildningsområde på en läroanstalt. Avsikten är att klarlägga personens lämplighet för utbildningen eller branschen i fråga samt personens förutsättningar att studera vid läroanstalten i fråga. Kundens arbets- och funktionsförmåga bedöms i förhållande till valet av utbildningsområde och förutsättningarna att vara verksam i yrket.

Arbetskraftsutbildning är utbildning som finansieras av arbets- och näringsförvaltningen. Utbildningen är främst avsedd för arbetslösa arbetssökande samt för personer som riskerar att bli arbetslösa. Avsikten med utbildningen är yrkeskunskap för arbetslivets uppgifter. Utbildningen är avsedd för personer som fyllt 20 år. Arbetskraftsutbildning anordnas förutom vid yrkesinriktade vuxenutbildningscenter även vid andra yrkesläroanstalter och högskolor. Utbildning kan också anordnas av privata utbildningsarrangörer.

Träning omfattar jobbsökar- och karriärträning. Jobbsökarträningen syftar till att stödja och vägleda enskilda kunder i att söka arbete. Genom karriärträning stöds och vägleds enskilda kunder i klarläggandet av alternativ för yrkesvalet och karriären, sökandet till yrkesutbildning och utvecklandet av arbetslivsfärdigheterna. Karriärträning kan också sikta till en viss bransch. Jobbsökar- och karriärträning syftar alltid till att stödja sökandet av arbete eller sökandet till yrkesutbildning.

Med **alterneringsledighet** avses ett arrangemang där arbetstagaren enligt ett altermningsavtal med sin arbetsgivare för viss tid befrias från de uppgifter som ingår i anställningsförhållandet. I avtalet förbinder sig arbetsgivaren samtidigt att för motsvarande period i första hand anställa en person som är arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån (=altermningsvikarie).

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte är avsedd för personer som varit arbetslösa länge för att förbättra deras möjligheter till sysselsättning och deras livshantering. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordnas utgående från en aktiveringsplan som arbets- och näringsbyrån och socialvården i kommunen utarbetar i samarbete med en arbetslös arbetssökande. Kommunerna har skyldighet att ordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för dem som varit arbetslösa länge och som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd.

Frivilliga studier med arbetslöshetsförmån är möjliga för arbetssökande som är minst 25 år gamla. Arbets- och näringsbyrån måste konstatera att det finns behov av utbildning och bedöma att den aktuella utbildningen förbättrar personens yrkesskicklighet och möjligheter på arbetsmarknaden. Endast studier på heltid kan stödjas med arbetslöshetsförmån.

1.2.2.3 Ledig arbetsplats

I arbetsförmedlingsstatistiken ingår de lediga arbetsplatser som lediganslås av arbetsgivaren via arbets- och näringsbyrån.

Kolumnen "**Samtliga platser under månaden**" omfattar alla jobb som varit lediga under den aktuella månaden, dvs. de lediga jobb som överförts från föregående månad och de som anmälts lediga under månaden i fråga.

"**Nya platser under månaden**" omfattar de jobb som anmälts lediga under månaden i fråga.

"**Platser som besatts under månaden**" omfattar på motsvarande sätt de platser som har besatts under månaden i fråga. I de besatta platserna ingår också jobb vars ansökningstid har gått ut eller för vilka det enligt arbetsgivarens meddelande funnits tillräckligt många kandidater.

"**Platserna i slutet av månaden**" anger det antal lediga jobb som fortfarande var lediga den sista arbetsdagen i månaden.

1.2.3 Klassificeringar:

Arbetssökande: utbildning, verksamhetsområde, yrke, åldersgrupp, kön, arbetslöshetens varaktighet, verksamhet före arbetssökandet, orsak till att arbetssökandet upphört. Områdesklassificering: kommun, ekonomisk regionen, landskapen, närings-, trafik- och miljöcentralen (ELY-centralen) samt arbets- och näringsbyrån (TE-byrån).

Service: region, deltagare: åldersgrupp, kön, den föregående arbetslöshetens varaktighet, placering efter service, services längd.

Ledig arbetsplats: månadens nya/samtliga arbetsplatser/tillsatta med sökande via TE-byrån, lediga fortfarande i slutet av månaden. Klassificering: vakanstid, yrke, verksamhetsområde, region.

2. Metodbeskrivning

Uppgifterna om arbetssökande, och lediga arbetsplatser överförs månatligen från arbets- och näringsförvaltningens personliga kundserviceregister till det arbetsförmedlingsstatistiska systemets individuella databaser, där de egentliga statistiktablerna bildas enligt vissa klassificeringar och variabler. Till en enskild månads översiktsstatistik hör de personer som den sista vardagen i månaden i fråga uppfyller de villkor som finns i registret. Till statistikerna över de månatliga redogörelserna hör alla de personer som under månaden i fråga uppfyller definitionerna i tabellen i fråga, till exempel de som varit arbetslösa arbetssökande. I allmänhet innehåller statistiker som gäller en längre tidsintervall (fyra månads, halvårs och årsstatistik) lämnar en månad alla de personer eller lediga arbetsplatser som under denna tid uppfyller statistiktablens villkor, med undantag av skilt räknade årsmedeltal, som baserar sig på de månatliga uppgifternas medeltal.

Arbetsförmedlingsstatistik innehåller för året i fråga både översiktsuppgifter, som beskriver situationen under den i frågavarande månadens sista vardag, och uppgifter om månatliga redogörelser, som är lika med antalet personer som under hela månaden hört till en viss grupp (t.ex. arbetslösa arbetssökande).

3. Uppgifternas riktighet och exakthet

Arbetsförmedlingsstatistiken baserar sig helt på registermaterial som månatligen överförs från arbets- och näringsförvaltningens kundservicesystem. Sålunda är alla de statistiska uppgifterna registerbaserade och helt beroende av de anteckningar som gjorts i kundservicesystemet. Kundservicesystem är

ett omfattande system avsett för registrering av betjäning av kunder och TE-byråernas olika serviceformer. Dess främsta uppgift är inte att producera uppgifter för statistiska system. Ibland uppdateras de i kundservicesystemet införda uppgifterna ännu efter statistikföringsperioden, varvid tidpunkten för plockningen av enskilda statistiska uppgifter från statistiksystemet är av betydelse. Exempelvis årsstatistikerna bildas på nytt efter statistikföringstidpunkten, för att uppgiften skall vara möjligast heltäckande och fullkomlig då det gäller statistikföringsåret i fråga.

För att säkerställa riktigheten hos statistiksystemets uppgifter granskas de statistiska uppgifterna enligt stickprovstyp innan de publiceras, för att de fel som uppstått i bildandet av de statistiska tabellerna hinner korrigeras innan de publiceras. Dessutom försöker man säkerställa enhetligheten mellan statistiksystemet och uppgifterna i kundservicesystemet och variablerna genom statistikerna, kundservicesystemet och samarbetet mellan de sakkunniga som ansvarar för substansfrågorna.

4. De publicerade uppgifternas tidsenlighet och rättidighet

De månatliga uppgifterna blir färdiga tre veckor efter statistikföringsmånaden. För månadsstatistikerna och Sysselsättningsöversikten fastställs en publiceringstidpunkt i slutet av varje år så, att tidtabellen visar det exakta publiceringsögonblicket för följande års månatliga publikationer. Publiceringstabellen upprätthålls på arbets- och näringsministeriets Internet-sidor: <http://www.tem.fi/sv/publiceringsdagar-for-statistiska-uppgifter-bekrivning-och-kvalitetsbeskrivning>

Arbetsförmedlingsstatistikens statistiker för var tredje och fjärde månad publiceras tre veckor efter den utgångna statistikföringsperioden. Halvårs- och årsstatistikerna publiceras efter fyra-åtta veckor efter den utgångna statistikföringsperioden.

5. Tillgång till uppgifterna och transparens/klarhet

De centralaste uppgifterna som ingår i arbetsförmedlingsstatistiken publiceras månatligen i Sysselsättningsöversikten på arbets- och näringsministeriets Internet-sidor.

Arbetsförmedlingsstatistikens viktigaste uppgifter finns också i det gemensamma tillkännagivandet om Statistikcentralens arbetskraftsundersökning och från arbets- och näringsministeriet. Därtill finns tidsserierna med de viktigaste månatliga uppgifterna på arbets- och näringsministeriets Internet-sidor: <http://www.tem.fi/sv/sysselsattningsoversikt-och-arbetsformedlingsstatistik>

Därtill publiceras årligen arbetsförmedlingsstatistiska uppgifter i tre-fyra statistikmeddelanden på arbets- och näringsministeriets Internet-sidor.

Arbetsförmedlingsstatistikens centralaste tidsserier finns också i en periodisk arbetspolitisk skrift, som publiceras av arbets- och näringsministeriet och som utkommer fyra gånger per år. Tidsserierna innehåller långa serier med årsmedeltal samt månadsmedeltal för de senaste årens kvartal. Den periodiska arbetspolitiska skriften har en utbredd distribution som tryckt upplaga och den finns också på arbets- och näringsministeriets Internet-sidor.

Arbets- och näringsministeriets Sysselsättningsöversikt, statistikmeddelandena och den periodiska arbetspolitiska skriften finns på arbets- och näringsministeriets Internet-sidor i pdf-form.

Arbetsförmedlingsstatistikens grunddata är till hands fr.o.m. 2006 från Statistikcentralens StatFin: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/StatFin/StatFin_tym_tyonv/

Närmare uppgifter om arbetsförmedlingsstatistiken ges av arbets- och näringsministeriets Avdelningen för sysselsättning och fungerande marknader.

6. Statistikernas jämförbarhet

I statistikerna används allmänt i bruk varande klassificeringar. Förutom arbetsförmedlingsstatistiken uppgör och publicerar också Statistikcentralen statistiker över arbetslösheten och lediga arbetsplatser. Arbetsförmedlingsstatistiken är en registerbaserad statistik, som till sina definitioner grundar sig på lagstiftningen och administrativa bestämmelser. Däremot är Statistikcentralens arbetskraftsundersökning en sampelbaserad statistik, som grundar sig på internationellt överenskommen praxis och internationellt överenskomna definitioner. Sålunda är dessa statistikers innehåll inte jämförbart sinsemellan. Skillnaderna mellan arbetsförmedlingsstatistiken och arbetskraftsundersökningen har utretts i en rapport om arbetslösheten och sysselsättningen i statistikerna, en jämförelse mellan Statistikcentralen och arbets- och näringsministeriet: https://www.tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2019-09-13_men_001_sv.html

Den registerbaserade arbetsförmedlingsstatistiken är inte heller jämförbar med andra länders motsvarande registerbaserade statistiker på grund av olika länders olika nationella verksamhetsätt och definitioner. EU Kommissionen samlar in och publicerar emellertid årligen på sina Internet-sidor och i publikationerna över ifrågavarande databas siffrorna för den registrerade arbetslösheten i EU:s medlemsländer (och Norge) som referensuppgifter från den arbetskraftspolitiska statistikdatabasen (LMP-database).

7. Klarhet och helhet/enhetlighet

Folkpensionsanstalten (Fpa) och Finansinspektionen publicerar statistiker över betalda förmåner som hänför sig till arbetslöshet. Arbetsförmedlingsstatistikens uppgifter innehåller arbetssökande som införts i arbetsförvaltningens register, personer som deltagit i service och anmälda lediga arbetsplatser.

På motsvarande sätt baserar sig Statistikcentralens arbetskraftsundersökning på sampel och internationella konventioner. För den skull har varje statistik sin egen uppgift i att följa med arbetslösheten och arbetskraftspolitisk service utveckling. Fpa:s och Finansinspektionen uppgifter utgår från förmånsbetalningens synvinkel då det är fråga om till hur många personer och hur mycket av olika aktiva eller passiva förmåner som betalats.

Däremot utgår arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik och Statistikcentralens arbetskraftsundersökning från personuppgifter som uppfyller de för statistikerna uppställda definitionerna. Arbetsförmedlingsstatistiken innehåller antalet personer som inregistrerats i kundservicesystemet, antalet personer som deltagit i service och lediga arbetsplatser som anmälts till TE-byråerna. I arbetsförmedlingsstatistiken ingår t.ex. alla arbetslösa arbetssökande oberoende av om de är berättigade till arbetslöshetsersättningar. På motsvarande sätt ingår i Fpa:s och Finansinspektionen statistiker endast de till vilka man t.ex. betalat arbetslöshetsersättning, inte alla arbetslösa. Arbetsförmedlingsstatistiken innehåller numerära uppgifter om personer som deltagit i arbets- och näringsförvaltningens olika service, men den innehåller inte uppgifter om kostnaderna för service i fråga inte heller om eurobeloppen. Kostnadsuppgifterna uppföljs i arbets- och näringsministeriets ekonomiska system. För vidkommande finns emellertid personstatistikerna och kostnadsuppgifterna att få tillsammans från samma informationskälla, den arbetskraftspolitiska statistikdatabasen, där person- och eurouppgifterna service i fråga är förenade. Den arbetskraftspolitiska statistikdatabasen är en databas som administreras av EU Kommissionen och som omfattar EU:s medlemsländer (och Norge). Den innehåller medlemsländernas alla arbetskraftspolitisk service med omfattande statistiska uppgifter och beskrivningar.

8. Dokumentering

Dokumentation som hänför sig till arbetsförmedlingsstatistiken är tillgänglig hos arbets- och näringsministeriets Avdelningen för sysselsättning och fungerande marknader. Telefonväxel: 0295 16001, E-post: [tyonvalitystilasto\(at\)tem.fi](mailto:tyonvalitystilasto(at)tem.fi).

